

PATVIRTINTA
Vilniaus Gerosios Vilties
progimnazijos direktoriaus
2022 m. kovo 31 d.
įsakymu Nr. V-108

VILNIAUS GEROSIOS VILTIES PROGIMNAZIJOS MOKINIŲ TURIZMO RENGINIŲ ORGANIZAVIMO APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mokinių turizmo renginių organizavimo aprašas (toliau – aprašas) nustato mokinių turizmo renginių – išvykų, ekskursijų, žygių, sąskrydžių, varžybų (toliau – turizmo renginiai) – organizavimo tvarką Vilniaus Gerosios Vilties progimnazijoje.

2. Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministro 2005 m. kovo 1d. įsakymu Nr. ISAK -330 patvirtintu Vaikų turizmo renginių organizavimo aprašu (Žin., 2005, Nr.31-1023), (Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. balandžio 24 d. įsakymo Nr. V-267 redakcija), Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. birželio 18 d. įsakymu Nr. ISAK-991(Žin., 2004, Nr. 98-3663), (Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 5 d. įsakymo Nr. V-1214 redakcija).

3. Aprašo tikslas – reglamentuoti turizmo renginių organizavimą, vykdymą ir saugumo užtikrinimą renginiuose dalyvaujančių mokinių saugumo užtikrinimą.

4. Aprašas skirtas Vilniaus Gerosios Vilties progimnazijos mokytojams, klasės vadovams, kitiems pedagoginiams darbuotojams, organizuojantiems ir vykdančioms vaikų iki 18 metų įskaitytinai turizmo renginius Lietuvos Respublikos teritorijoje bei už Lietuvos Respublikos ribų.

5. Vaikų grupės, naudodamosi visuomeniniais, vandens keliais, keliaudamos draustiniais ar kitomis riboto lankomumo teritorijomis, privalo vadovautis saugaus eismo taisyklėmis, nustatytomis šiems keliams ir teritorijoms.

6. Nuostatose vartojamos sąvokos:

ekskursija – trumpiau kaip parą trunkantis turistinių objektų lankymas nustatytu maršrutu ugdymo tikslais, kurį vykdo gidas arba mokytojas;

gidas – asmuo, kuris suteikia specialią informaciją apie lankomus muziejus, meno galerijas, gamtos, kultūros, mokslo, parodų ar kitus objektus arba vietas;

išvyka – organizuotas vaikų grupių keliavimas į numatytą turizmo objektą panaudojant transporto priemones;

sąskrydis – organizuotas vaikų susibūrimas gamtinėje aplinkoje (stovyklavietėje) poilsio ar ugdymo (si) tikslais;

turizmo renginio vadovas – asmuo, turintis tinkamą pasirengimą, organizuojantis pasiruošimą turizmo renginiui ir jam vadovaujantis;

turistinė stovykla – trumpalaikio vaikų poilsio organizavimas rekreacinėje teritorijoje įrengtoje stovyklavietėje;

vaikų turizmo renginys – trumpalaikės neformaliojo vaikų švietimo programos (gali būti sudedamoji formaliojo ir neformaliojo švietimo programos dalis) vykdymas, keičiant vietą pažintiniais, rekreaciniais ir sportiniais tikslais;

varžybos – organizuotas vaikų (jų grupių) rungtyniavimas ugdymo (si) tikslais;

žygis – įvairios trukmės ugdymo (si) tikslais organizuotas keliavimas nustatytu maršrutu pėsčiomis ar naudojant įvairias priemones;

7. Turizmo renginio vadovas (-ai), vykdydamas (-i) turizmo renginį, privalo vadovautis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005-03-01 įsakymu Nr. ISAK-330 patvirtintu „Vaikų turizmo renginių organizavimo aprašu“ (Žin., 2005, Nr.31-1023), (Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. balandžio 24 d. įsakymo Nr. V-267 redakcija) šiuo progimnazijos direktoriaus patvirtintomis nuostatomis, bei kitais Lietuvos Respublikos teisės aktais.

II. TURIZMO RENGINIŲ PROGRAMOS

8. Žygio, ekskursijos, išvykos programos ir sąskrydžio, varžybų nuostatus ruošia turizmo renginio vadovas (priedas Nr.1).

9. Turizmo renginių programoje nurodoma:

9.1. programos pavadinimas;

9.2. programos organizatorius/rengėjas, jo Vaikų turizmo renginių vadovo pažymėjimo numeris;

9.3. išvykos, ekskursijos, žygio dalyviai, data;

9.4. išvykos, ekskursijos, žygio maršrutas;

9.5. išvykos, ekskursijos, žygio tikslai;

9.6. išvykos, ekskursijos, žygio planas;

9.7. mokinių, vyksiančių į išvyką, ekskursiją, žygį, sąrašas (nurodomi vardas, pavardė, klasė, jei būtina – gimimo data), parašas, kad susipažino su saugaus elgesio taisyklėmis;

9.8. organizatoriaus, rengėjo parašas;

9.8. lydinčių mokytojų, tėvų vardai ir pavardės, jei šie vyksta kartu į organizuojamą turizmo renginį;

9.9. saugaus elgesio taisyklės;

9.10. gali būti nurodoma tematika, programos dermė su kitomis panašios krypties bendrojo ugdymo mokyklų programomis; priemonės, literatūra, užduotys mokinimas;

9.11. prireikus programoje gali būti nurodyti siektini rezultatai, vaikų pasiekimų ir pažangos vertinimas.

10. Suderintą su kuruojančiu direktoriaus pavaduotoju programą, įsakymu tvirtina mokyklos direktorius.

11. Į turizmo renginį, ekskursiją, išvyką ar žygį, nevykstantys mokiniai privalo būti pamokose, jiems organizuojama ugdomoji veikla pagal numatytą tvarkaraštį.

12. Turizmo renginio, ekskursijos, išvykos ir žygio vadovai/klasių vadovai ir dalykų mokytojai tą dieną e. dienyno pamokos temai skirtoje vietoje nurodo, kad vykdoma kultūrinė-pažintinė, edukacinė veikla/ organizuojama netradicinė ugdymo diena ir nežymi lankomumo.

13. Jei pamoka vyksta, kai yra išvykę keli mokiniai, tada mokinių nedalyvavimas pamokose žymimas n raide. Praleistas pamokas klasės vadovas pateisina direktoriaus įsakymu.

14. Turizmo renginio vadovas iš anksto informuoja tą dieną dirbančius klasėje mokytojus apie turizmo renginį. Mokytojai parašu patvirtina, kad išvykai neprieštaruoja, pagal galimybę skiria integruotas savo dalyko užduotis, e. dienyne įrašo „integruotas ... renginys“.

15. Turistinės stovyklos programos rengiamos pagal Vaikų vasaros poilsio programų finansavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. vasario 2 d. įsakymu Nr. ISAK - 165 (Žin., 2005, Nr. 18-591), LR sveikatos apsaugos ministro 2010 m. rugsėjo 7 d. įsakymą Nr.V-765, Lietuvos higienos normą HN 79:2010 „Vaikų vasaros poilsio stovykla. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, LR švietimo ir mokslo ministro 2006 m. kovo 31 d. įsakymą Nr.ISAK-612“, Vaikų vasaros stovyklų bendrieji nuostatai“.

III. TURIZMO RENGINIŲ DALYVIŲ SAUGUMO UŽTIKRINIMAS

16. Turizmo renginiuose leidžiama dalyvauti:

16.1. vienos dienos trukmės žygiuose pėsčiomis, išvykose ir mokomosiose ekskursijose mokiniams nuo 6 metų;

16.2. dviejų dienų žygiuose pėsčiomis mokiniams nuo 9 metų;

16.3. žygiuose slidėmis, vandens turizmo priemonėmis mokiniams nuo 12 metų;

16.4. žygiuose dviračiais mokiniams nuo 12 metų, o jeigu vaikai yra išklause papildomą mokymo kursą ir turi išduotą pažymėjimą – ne jaunesniems kaip 10 metų;

16.5. sąskrydžiuose, varžybose – šių renginių nuostatuose numatyta tvarka;

16.6. jaunesni negu aprašo 16.1 - 16.4 punktuose nurodyti vaikai gali dalyvauti turizmo renginiuose tik turėdami tėvų arba teisėtų globėjų rašytinį sutikimą.

17. Vaikai, nepriskirti pagrindinei medicininei fizinio pajėgumo grupei arba turintys specialiųjų ugdymosi poreikių, dviejų dienų ir ilgiau trunkančiuose turizmo renginiuose gali dalyvauti tik su gydytojo leidimu.

18. Progimnazijos direktorius, užtikrindamas turizmo renginių dalyvių saugumą:

18.1. įsakymu leidžia vykdyti turizmo renginį ir tvirtina turizmo renginio programą, įsakymu skiria už mokinių saugumą, sveikatą ir gyvybę išvykos metu atsakingus asmenis. Vienas turizmo renginio vadovas gali lydėti ne daugiau 15 mokinių; kai vaikų skaičius yra didesnis, lydi dar vienas renginio vadovas arba mokinių tėvų atstovas(-ai), vykstant į užsienį 10 mokinių grupei skiriamas vienas turizmo renginio vadovas;

18.2. saugos ir sveikatos klausimais moko ir atestuoja turizmo renginių vadovą (-us) vadovaudamasis Mokymo ir atestavimo darbuotojų saugos ir sveikatos klausimai bendrųjų nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. A1-223/V-792 (Žin., 2004, Nr.13-395), (Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 17 d. Nr. A1-287/V-611 įsakymo redakcijos) nustatyta tvarka;

18.3. nustato turizmo renginių vadovo (-ų) pareigas ir atsakomybę;

18.4. už programos vykdymo ar mokinių saugumo, sveikatos ar gyvybės saugumo užtikrinimo pažeidimus turizmo renginio vadovui gali skirti nuobaudą drausmine tvarka.

19. Turizmo renginio vadovas:

19.1. privalo turėti galiojantį Vaikų turizmo renginių vadovo pažymėjimą;

19.2. privalo išklausti darbuotojų saugos ir sveikatos mokymus;

19.3. parengia turizmo renginio programą (priedas Nr. 1), numato žygio, ekskursijos, išvykos detalų maršrutą (atsižvelgia į dalyvių amžių, jų pasirengimo lygį ir fizinę būklę), nustato išvykimo, atvykimo vietą ir laiką, nakvynės vietą;

19.4. ne vėliau kaip prieš 7 d. informuoja apie vykdomą turizmo renginį Lietuvoje mokinių tėvus/teisėtus globėjus. Jeigu turizmo renginys trunka ilgiau nei vieną dieną, gauna tėvų/globėjų raštiškus sutikimus (priedas Nr. 2), ne vėliau kaip prieš 3 d. iki turizmo renginio informuoja progimnazijos direktorių, pateikia turizmo renginio programą.

19.5. ne vėliau kaip prieš 15 d. informuoja apie vykdomą turizmo renginį mokinių tėvus/teisėtus globėjus. Jeigu turizmo renginys vyksta už Lietuvos Respublikos ribų. Tuomet gauna tėvų/ globėjų raštiškus sutikimus (priedas Nr. 2), ne vėliau kaip prieš 10 d. iki turizmo renginio informuoja progimnazijos direktorių, pateikia turizmo renginio programą.

19.6. pasirašytinai supažindina vyksiančius į išvyką, ekskursiją ar žygį mokinius su saugaus eismo, saugaus elgesio taisyklėmis, kaip teikti pirmąją pagalbą, kaip naudotis pirmos pagalbos vaistinėle, aplinkosaugos, priešgaisrinės saugos, maudymosi reikalavimais (priedas Nr. 3);

19.7. išvyką fiksuoja e. dienyne skiltyje „Klasės vadovo veikla“, „Pažintinė veikla“;

19.8. turizmo renginio metu privalo turėti šiuos dokumentus: Vaikų turizmo renginių vadovo pažymėjimą, renginio programą, mokinių sąrašą, tėvų/globėjų sutikimus ir kt.;

- 19.9. vadovaujantis patvirtinta turizmo renginio programa, užtikrina mokinių saugumą, sveikatą renginio metu, moka suteikti pirmąją medicininę pagalbą; nepalieka vaikų vienu be priežiūros (ypač prie vandens telkinių);
- 19.10. susidariusi situacijai, gresiančiai mokinių saugumui, sveikatai ar gyvybei, pakeičia maršrutą, sustabdo arba nutraukia turizmo renginio vykdymą;
- 19.11. įvykus nelaimingam atsitikimui, nedelsdamas praneša greitosios pagalbos tarnyboms, informuoja progimnazijos vadovybę, mokinių tėvus (globėjus).

20. Turizmo renginiuose dalyvaujantys mokiniai:

20.1. susipažinę su turizmo renginio organizavimo ir vykdymo tvarka, taip pat išklause saugaus eismo, elgesio, gamtosaugos, priešgaisrinės saugos ir kitus būtinus instruktažus, pasirašo programos instruktažo lape;

20.2. turizmo renginiuose privalo laikytis saugaus eismo, saugaus elgesio, gamtosaugos, priešgaisrinės saugos, maudymosi reikalavimų, būti drausmingi ir mandagūs, neatsiskirti nuo grupės, vykdyti turizmo renginio vadovo(-ų) nurodymus.

IV. TURIZMO RENGINIŲ ORGANIZAVIMO TVARKA

21. Vykstant į turizmo renginį, turizmo renginio vadovas (-ai) privalo gauti direktoriaus įsakymu patvirtintą leidimą vykti į išvyką, ekskursiją, žygį ir pan.

22. Renginio vadovas ne vėliau kaip prieš tris dienas iki ekskursijos, išvykos ar žygio pradžios sekretorei pateikia:

22.1. turizmo renginio programą (2 egz.). Programos turinį sudaro (žr. 9.1. – 9.11. punktus);

22.2. esant reikalui, mokinių tėvų arba teisėtų globėjų rašytinius sutikimus (priedas Nr.2) ar kitus reikalingus dokumentus.

23. Sekretorė paruošia įsakymą ir teikia tvirtinti progimnazijos direktoriui ne vėliau kaip prieš vieną dieną iki turistinio renginio pradžios.

24. Vienas direktoriaus įsakymu patvirtintos išvykos, ekskursijos, žygio programos egzempliorius įsegamas į atitinkamą dokumentų bylą, kitas atiduodamas turizmo renginio vadovui, kuris privalo turėti programą turizmo renginio metu.

25. Direktoriaus įsakymu turizmo renginius kuruoti paskirtas asmuo:

25.1. supažindina grupės vadovą ar vadovus su saugos, sveikatos ir elgesio taisyklėmis;

25.2. užpildo turizmo renginių vadovų saugos instruktavimų registravimo žurnalą (priedas Nr.4).

V. RENGINIŲ PROGRAMŲ FINANSAVIMAS

26. Renginiai finansuojami teisės aktų nustatyta tvarka.

27. Turistinės stovyklos programos gali būti finansuojamos pagal Vaikų vasaros poilsio programų finansavimo aprašą.

PROGRAMA (TURIZMO RENGINIUI, IŠVYKAI, EKSKURSIJAI)**Organizatorius:** (paž. Nr.)**Dalyviai:****Data:****Maršrutas:****Išvykos tikslai:**

- 1.
- 2.

Išvykos planas:

Laikas: išvyksta (diena, val.) _____
 grįžta (diena, val.) _____

Mokinių, vykstančių į turizmo renginį, išvyką, sąrašas:

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Klasė	Su saugaus eismo bei saugos, sveikatos ir elgesio taisyklėmis susipažinau (mokinio parašas)	Pastabos (pažymėti, jei mokinys ekskursijoje nedalyvavo)

Išvykos dieną grupę mokantys mokytojai:

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Data/pamoka	Laikas	Susipažinau, neprieštarauju (parašas)

Mokytoja /as

(parašas)

SAUGAUS ELGESIO TAISYKLĖS

Mokiniai privalo:

1. Neatsiskirti nuo visos grupės.
 2. Laikytis saugaus eismo taisyklių.
 3. Būti drausmingi, mandagūs; netriukšmauti, nerėkti.
 4. Nešiukšlinti viešose vietose.
 5. Elgtis draugiškai ir būti dėmesingi vienas kitam.
-

VILNIAUS GEROSIOS VILTIES PROGIMNAZIJA

Mokinių tėvų (globėjų, rūpintojų) informavimo apie organizuojamą turizmo renginį pranešimas ir sutikimo lapas

Gerb.

Pranešame, kad Jūsų sūnus/duktė

20...m.mėn.d.val. išvyksta į

(nurodyti turizmo renginio vietą, miestą, šalį)

Iš turizmo renginio planuojame parvykti 20...m. mėn. d. val.

Turizmo renginio organizatorius, tel.
(v., pavardė, parašas)

.....
(kirpimo linija)

Tėvų (globėjų) sutikimas dėl vaiko dalyvavimo turizmo renginyje

Susipažinau ir leidžiu dukrai/sūnui

(vardas, pavardė, klasė)

20...m.mėn.d.val. išvykti į turizmo renginį

.....
(nurodyti turizmo renginio vietą, miestą, šalį)

Įsipareigoju pasirūpinti, kad sūnus/duktė.....

turėtų asmens dokumentą, sveikatos ir kelionių draudimą (tarptautinėse kelionėse).

Sutinku, kad mano sūnui/dukrai, esant reikalui, būtų suteikta būtinoji medicininė pagalba.

Papildoma informacija:

Mano sūnus/duktė serga šiomis ligomis (nurodyti)

Mano sūnus/duktė reguliariai ar esant reikalui vartoja šiuos vaistus (nurodyti) ir juos turės kelionės metu

.....
Tėvų (globėjų, rūpintojų) vardas, pavardė, parašas, data

.....
Mokinio vardas, pavardė, parašas, data

VILNIAUS GEROSIOS VILTIES PROGIMNAZIJOS MOKINIŲ TURIZMO RENGINIŲ SAUGOS, SVEIKATOS IR ELGESIO TAISYKLĖS

I. BENDROJI DALIS

1. Šios taisyklės yra norminis progimnazijos dokumentas, nusakantis mokiniams jų veiklos ir elgesio reikalavimus išvykos, ekskursijos, žygio, stovyklos ir t.t. (toliau – turizmo renginys) metu, kad nebūtų padaryta žala gamtai, savo ir kitų mokinių saugai, sveikatai ar gyvybei.
2. Taisyklės nusako su mokinių veikla susijusius pavojus, riziką ir reikalauja griežtai laikytis saugos priemonių, elgesio, drausmės taisyklių ir etiketo reikalavimų kiekviename turizmo renginyje ar turizmo renginio etape.
3. Mokiniui, supažindintam pasirašytinai su šiomis taisyklėmis ir pažeidusiam šiuos taisyklių reikalavimus, taikoma administracinė atsakomybė ir drausminė nuobauda pagal progimnazijoje numatytą tvarką.

II. VEIKSMAI PRIEŠ TURIZMO RENGINĮ

4. Dalyvauti turizmo renginio organizavimo veikloje.
5. Informuoti tėvus apie turizmo renginio tikslą, datą ir laiką.
6. Patikslinti ar į sąrašą taisyklingai įrašytas asmens vardas, pavardė.
7. Išklaustyti instruktažą ir pasirašyti turizmo renginio programos atitinkamoje skiltyje.
8. Vykstant į turizmo renginį:
 - 8.1. negalima vežtis greitai gendančių maisto produktų;
 - 8.2. būtina pasirūpinti tinkama sezonui apranga;
 - 8.3. reikia turėti apsauginių priemonių nuo saulės ir vabzdžių;
 - 8.4. sergant lėtinėmis ir kitomis ligomis, informuoti apie tai turizmo vadovą (mokytoją), pasiimti reikiamų vaistų;
 - 8.5. draudžiama vežtis ir vartoti svaigiųjų gėrimų, narkotinių medžiagų bei kitų sveikatai ar gyvybei pavojingų medžiagų, priemonių;
 - 8.6. reikia turėti pirmosios pagalbos rinkinį.

III. SAUGAUS ELGESIO REIKALAVIMAI EINANT PĖSČIOMIS

9. Organizuotai pėsčiųjų grupei mieste draudžiama eiti važiuojamąja kelio dalimi, galima eiti tik šaligatviu.
10. Organizuota pėsčiųjų grupė už miesto ribų ar vietovėse, kuriose nėra šaligatvių, važiuojamąja dalimi privalo:
 - 10.1 eiti kolona ne daugiau kaip 2 eilėmis kuo arčiau dešiniojo važiuojamosios dalies krašto ir tik transporto priemonių judėjimo kryptimi;
 - 10.2 kolonos priekyje ir gale iš kairės pusės turi eiti lydintys asmenys su ryškiaspalvėmis liemenėmis su šviesą atspindinčiais elementais.
11. Tamsiuoju paros metu arba esant blogam matomumui organizuotai pėsčiųjų grupei eiti važiuojamąja dalimi draudžiama.
12. Norėdami pereiti perėją pėstysis privalo:
 - 12.1 eiti šaligatvių dešine puse iki pėsčiųjų perėjos;
 - 12.2 sustoti dešinėje pėsčiųjų perėjos pusėje;
 - 12.3 sustoti toliau nuo važiuojamosios dalies;
 - 12.4 pažiūrėti į kairę;
 - 12.5 pažiūrėti į dešinę pusę ir įsiklausyti;
 - 12.6 jei transporto priemonių arti nėra arba jos sustojo praleisti, dar kartą reikia pasižiūrėti į kairę. Įžengti į važiuojamąją dalį pėsčiųjų perėjose pėstiesiems leidžiama tik po to, kai įvertina atstumą iki artėjančių transporto priemonių ir jų greitį;
 - 12.7 per pėsčiųjų perėją eiti tiesiai, ne įstrižai, neperžengiant jos ribų, be reikalo nedelsti ar nestoviniuoti;

- 12.8 visą laiką stebėti gatvę, pasižiūrėti į abi puses;
 - 12.9 jei transporto priemonė atvažiuoja iš dešinės pusės, reikia nesiblaškyti, bet ramiai sustoti gatvės viduryje ir palaukti kol transporto priemonė sustos arba kol pravažiuos.
 - 12.10 eiti per gatvę galima tik įsitikinus, jog eiti saugu.
13. Norėdami pereiti nereguliuojamą šviesoforo sankryžą pėstysis privalo:
- 13.1 eiti šaligatvių dešine puse iki sankryžos;
 - 13.2 sustoti dešinėje pėsčiųjų perėjose;
 - 13.3 sustoti toliau nuo važiuojamosios dalies;
 - 13.4 pažiūrėti į kairę;
 - 13.5 pažiūrėti į dešinę pusę ir įsiklausyti;
 - 13.6 jei transporto priemonių arti nėra arba jos sustojo praleisti, dar kartą reikia pasižiūrėti į kairę. Įžengti į važiuojamąją dalį pėsčiųjų perėjose pėstiesiems leidžiama tik po to, kai įvertina atstumą iki artėjančių transporto priemonių ir jų greitį.
14. Neleidžiama eiti per reguliuojamą perėją, kai dega geltona, raudona šviesoforo šviesa:
15. Leidžiama eiti, kai dega žalia šviesa.
16. Eiti tiesiai, ne įstrižai per pėsčiųjų perėją, neperžengiant jos ribų, be reikalo nedelsti ar nestoviniuoti.

IV. SAUGAUS ELGESIO REIKALAVIMAI VAŽIUOJANT DVIRAČIU

17. Leidžiama važiuoti keliu tik tinkamai paruoštu dviračiu. Dviračio gale turi būti raudonas šviesos atšvaitas, iš abiejų šonų-oranžiniai šviesos atšvaitai arba kiti šviesą atspindintys elementai, pritvirtinti prie ratų stipinų.
18. Važiuojant keliu tamsioju paros metu arba esant blogam matomumui, priekyje turi degti baltos šviesos žibintas, o gale-raudonos šviesos žibintas, dviračio vairuotojas privalo dėvėti šviesą atspindinčią liemenę arba prie drabužių kitiems eismo dalyviams matomoje vietoje prisisekęs šviesą atspindinčius elementus.
19. Dviračių vairuotojai iki 18 metų, važiuodami keliu, privalo būti užsisekę šalma. Kitiems, vyresniems kaip 18 metų asmenims, dviračiu važiuojantiems keliu, rekomenduojama būti užsidedus ir užsisekus šalma.
20. Dviračių taku dviračio vairuotojas privalo važiuoti kuo arčiau tako (jiems skirtos tako dalies) dešiniojo krašto. Jeigu pėsčiųjų ir dviračių eismui skirtame take ar šaligatvyje važiuojamosios dalies ženklavimo linijomis (baltu dviračio simboliu) yra paženklinta dviračių eismui skirta tako (šaligatvio) dalis, dviračio vairuotojas privalo važiuoti ja ir kuo arčiau dešiniojo krašto. Dviračio vairuotojai privalo nekelti pavojaus pėstiesiems. Dviračio vairuotojas norėdamas pervaziuoti į kitą gatvės pusę privalo nulipti nuo dviračio ir persivaryti jį per pėsčiųjų perėją į kitą gatvės pusę.
21. Dviračių vairuotojams draudžiama:
- 21.1 važiuoti važiuojamąja dalimi, jeigu įrengti dviračių takai;
 - 21.2 važiuoti automagistralėmis ir greitkeliais;
 - 21.3 važiuoti nelaikant bent viena ranka vairo;
 - 21.4 vežti keleivius;
 - 21.5 būti velkamiems kitų transporto priemonių;
 - 21.6 vilkti kitas transporto priemones;
 - 21.7 važiuoti įsikibus į kitas transporto priemones.

V. SAUGAUS ELGESIO REIKALAVIMAI VYKSTANT TRANSPORTU

22. Maršrutinio transporto leidžiama laukti tik stotelių laipinimo aikštelėse, o kur jų nėra - prie stotelės ženklo ant šaligatvio ar kelkraščio.
23. Keleiviams leidžiama įlipti (išlipti) tik kai transporto priemonė visiškai sustoja. Jeigu tikrinantis pareigūnas sustabdo transporto priemonę, keleiviams leidžiama išlipti tik jam leidus.
24. Iš važiuojamosios dalies pusės keleiviams leidžiama įlipti į transporto priemonę (išlipti iš jos) tik tuo atveju, jeigu to padaryti neįmanoma iš šaligatvio ar kelkraščio pusės ir jeigu tai bus saugu, netrukdys kitiems eismo dalyviams.

25. Keleiviams draudžiama blaškyti vairuotojo dėmesį ir trukdyti jam vairuoti transporto priemonę.
26. Važiuojant ne miesto transportu, keleivis privalo sėdėti, nevaikščioti po transporto priemonės saloną.
27. Jeigu autobuse matomoje vietoje įrengti saugos diržai, keleivis privalo užsisegti saugos diržą.
28. Jei keleivis vyksta viešuoju transportu, jis privalo įsigyti kelionės bilietą ir jį pažymėti.

VI. SAUGAUS ELGESIO REIKALAVIMAI MAUDANTIS

29. Maudymosi reikalavimai:

- 29.1 turizmo renginiuose maudytis galima tik sveikatingumo, higienos, o ne sporto tikslais;
- 29.2 maudytis tik paplūdimiuose arba įrengtose maudymosi vietose;
- 29.3. maudytis galima tik turizmo vadovui (mokytojui) leidus bei jam stebint;
- 29.4. vykdant turizmo renginius maudymosi vieta parenkama iš anksto;
- 29.5. maudytis gali ne daugiau kaip 8 vaikai vienu metu;
- 29.6. maudymosi metu draudžiama be reikalo šūkauti, nes šauksmas yra pagalbos prašymo signalas;
- 29.7. pastebėjus pavojų sveikatai, gyvybei ar įvykus nelaimei, nedelsiant informuoti turizmo vadovą (mokytoją);
- 29.8. maudymosi plotą privalo žinoti visi nesimaudantieji;

VII. SAUGUS ELGESYS KELIAUJANT LAIVAIS IR LĒKTUVAIS

30. Kelionė laivu įpareigoja gerai pasirengti, nusiteikti psichologiškai, kelionės metu būti drausmingiems, korektiškiems, mandagiems.
31. Prieš kelionę kiekvienas dalyvis pasirūpina asmenine vaistinėle, kuri jam reikalinga, kad nesusirgtų jūros liga. Jeigu jos neišvengėte, laikykitės kajutės režimo. Praneškite grupės vadovui apie savijautą ir informuokite, kur būsite. Esant reikalui, grupės vadovas kreipiasi pagalbos į laivo medicinos tarnybą.
32. Plaukiant laivu ar skrendant lėktuvu, privaloma laikytis visų keleiviams nustatytų taisyklių ir palydovų reikalavimų.
33. Visur ir visada būti punktuoliems.
34. Savavališkai nelipti į lėktuvą ar keltą. Sulaukti leidimo įlipti.
35. Drausmingai, kultūringai elgtis, netrukdyti vieni kitiems.

VIII. BENDRI SAUGAUS ELGESIO REIKALAVIMAI

36. Laiku atvykti į turizmo renginį.
37. Vykdyti turizmo vadovo (mokytojo) nurodymus.
38. Griežtai laikytis šių Mokinių turizmo renginių saugos, sveikatos ir elgesio taisyklių.
39. Neatsiskirti nuo grupės.
40. Laikytis saugaus eisimo taisyklių.
41. Būti drausmingiems, mandagiems; netriukšmauti, nerėkti.
42. Kultūringai elgtos visuomeniniame transporte, laikytis etiketo taisyklių.
43. Nešiukšlinti viešose vietose, viešajame transporte.
44. Elgtis draugiškai ir būti dėmesingiems vienas kitam.
45. Atlikti turizmo vadovo (mokytojo) ar kito pedagogo paskirtas užduotis.
46. Gamtoje:
 - 46.1. draudžiama teršti gamtą, naikinti arba žaloti medžius, gyvūnus ir t.t.;
 - 46.2. kūrėti laužus galima tik specialiai tam įrengtose laužavietėse ir stovyklavietėse;
 - 46.3. draudžiama deginti atliekas, mėtyti degančius degtukus, naikinti priešgaisrinius įrenginius.
 - 46.4. sutvarkyti savo stovyklavimo vietą, surinkti šiukšles, užpilti laužavietę.

IX. VEIKSMAI PO TURIZMO RENGINIO

47. Padėti sutvarkyti turizmo renginiui naudotas priemones, inventorių.
 48. Palikti po savęs tvarką ir švarą.
 49. Atsiskaityti už atliktas užduotis ar jas pateikti turizmo renginio vadovui (mokytojui).
 50. Informuoti tėvus (globėjus) apie turizmo renginio rezultatus, elgesį.
 51. Saugiai grįžti namo.
-

RENGINIUOSE DALYVAUJANČIŲ VAIKŲ SAUGOS INSTRUKTAVIMŲ REGISTRAVIMO ŽURNALAS

Įsakymo data ir Nr.	Instruktuojamojo asmens (vadovo, pavaduotojo) vardas, pavardė	Profesija, pareigos	Data	Trumpas instruktažo turinys	Instruktažo vykdytojo pareigos, vardas, pavardė	Instruktažo vykdytojo parašas	Instruktuoto asmens parašas